

Udskriftsdato: 13. december 2025

2012/1 BTB 77 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om at sikre en gebyrfri bankkonto til alle

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre en gebyrfri bankkonto til alle

[af Frank Aaen (EL) og Stine Brix (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 12. marts 2013 og var til 1. behandling den 21. maj 2013. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Et af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Liberal Alliances medlem af udvalget kan ikke støtte et forslag om, at bankerne pålægges at tilbyde gebyrfrie indlånskonti. LA har i stedet tillid til, at kunder, der er utilfredse med deres banks gebyrpolitik, selv vælger at skifte til en anden bank med en anden politik og på den måde lader sædvanlige markedsvilkår og fri konkurrence råde. I øvrigt mener LA, at det er værd at være opmærksom på, at bankgebyrer kan være med til at sikre en større gennemsigtighed og en større åbenhed i bankernes måde at drive deres forretning på.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Enhedslistens medlem af udvalget udtaler, at man fra ministerens svar på spørgsmål 1 til B 77 kan læse, at der ikke er garanti for at alle, der har ret til en ydelse fra det offentlige, kan få den udbetalt uden at betale et gebyr. Eksisterende løsninger med check eller konto-til-konto udbetalinger kan ikke garantere en gebyrfri udbetaling. Derfor har EL den opfattelse, at regeringen i efteråret 2013 skal fremsætte et lovforslag, der sikrer, at alle kan få deres ydelser fra det offentlige udbetalt gebyrfrit. Hvis der ikke er en gebyrfri konto til rådighed, skal en ydelse kunne udbetales kontant i nærheden af borgerens hjemsted.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Benny Engelbrecht (S) Julie Skovsby (S) Jan Johansen (S) Mette Reissmann (S)

Karin Gaardsted (S) fmd. Trine Bramsen (S) Simon Kollerup (S) Andreas Steenberg (RV)

Nadeem Farooq (RV) Lone Loklindt (RV) Uffe Elbæk (RV) Mette Boye (SF) Steen Gade (SF)

Frank Aaen (EL) Henning Hyllested (EL) Kim Andersen (V) Peter Juel Jensen (V)

*Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Preben Bang Henriksen (V) Torsten Schack Pedersen (V)
Mads Rørvig (V) Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V) Hans Kristian Skibby (DF)
Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjerminde Dencker (DF) Kim Christiansen (DF) Mette Bock (LA)
Brian Mikkelsen (KF)*

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende B 77

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 77

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvordan personer uden en bankkonto kan få deres ydelser fra det offentlige udbetalt gebyrfrit, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, i hvilket omfang ydelser vil kunne udbetales til en særlig konto, hvis ikke modtageren har en bankkonto, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra EL.

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan personer uden en bankkonto kan få deres ydelser fra det offentlige udbetalt gebyrfrit, jf. ministerens bemærkninger under førstebehandling af B 77 om udbetaling kontant eller via check, herunder hvordan det sker konkret, og i hvilket omfang det sker?

Svar:

Til brug for min besvarelse har jeg indhentet bidrag fra Digitaliseringsstyrelsen, der er den ansvarlige myndighed for NemKonto-ordningen. Digitaliseringsstyrelsen har oplyst mig følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Langt hovedparten af alle borgere i Danmark har i dag en NemKonto, og der findes en NemKonto i registeret til mere end 99 pct. af alle offentlige udbetalinger. Hvis en borger eller virksomhed alligevel ikke har anvist en NemKonto, findes der forskellige alternative udbetalingsformer, som i det følgende vil blive beskrevet. Det skal dog bemærkes, at betalingsmodtageren selv bærer risikoen for, at en betaling forsinkes fordi, der ikke rettidigt er registreret en NemKonto.

Forud for indførslen af NemKonto i 2005 blev det sikret, at ingen borgere ville kunne komme i en situation, hvor det ikke var muligt for dem at modtage deres offentlige udbetalinger. Især koncentrerede man indsatsen om at sikre dem adgangen til en basal indlånskonto uden kredit, og visse kommuner skrev det ind i deres bankudbud, at pengeinstituttet skulle stille konti til rådighed for kommunens udsatte borgere, andre kommuner anviste nogle af kommunens konti som NemKonti for de pågældende og løste problemerne ad den vej. Men som supplement til dette, er der også en række alternative udbetalingsformer, som myndighederne kan gøre brug af for at sikre, at borgerne får adgang til deres ydelser.

Check

Myndighedernes foretrukne alternative udbetalingsform er check. Man kan gennem NemKonto-systemet vælge automatisk at udsende check til de modtagere, der ikke har en NemKonto. En tommelfingerregel er, at det koster afsendermyndigheden ca. 50 kr. pr. udsendt check. Hertil skal det bemærkes, at det kan være vanskeligt at hæve en check, hvis man ikke indgår i et kundeforhold i et dansk pengeinstitut. I 2012 blev der sendt 27.578 check gennem NemKonto-systemet, men det er dog også muligt at visse myndigheder selv har valgt at forestå checkudsendelser uden om NemKonto. Til sammenligning ekspederede NemKonto-systemet i alt 88,8 mio. offentlige betalinger i 2012.

Kontanter

I ganske få kommuner er det fortsat muligt for udsatte borgere at få deres tilgodehavende i kontanter. Det kan for eksempel ske ved indlevering af et straksbilag i den kasse, hvor der betales for udstedelse/fornyelse af kørekort og pas. Det er vurderingen, at antallet af kontante udbetalinger i dag er forsvindende lille.

Ventekonto

I marts 2012 blev ventekontoordningen etableret. Herefter kan de udbetalende myndigheder også vælge at tilslutte sig ventekontoordningen, der administreres af Digitaliseringsstyrelsen. I så fald indsættes alle udbetalinger, hvortil der ikke findes en NemKonto i registeret på en statsejet ventekonto, og borgere/virksomheden adviseres om, at de har penge til gode, som de kan få udbetalt automatisk ved at

registrere en NemKonto. Vurderer Digitaliseringsstyrelsen efter beløbsmodtagers henvendelse herom, at beløbsmodtager ikke kan få en NemKonto, kan Digitaliseringsstyrelsen udbetale beløbet manuelt via check eller en konto-til-konto-overførsel. I øjeblikket er det alene SKAT, der er tilsluttet. Ved udgangen af april 2013 var 56,8 pct. af alle indsatte betalinger på ventekontoen blevet udbetalt til beløbsmodtagerne. I alt er der i perioden marts 2012 til april 2013 indsat 98.735 betalinger på ventekontoen.«